

A Győri Ítéltábla a dr. Szentmártony Kristófügyvéd által képviselt **felperesnek** a Dobrossy és Társai Ügyvédi Iroda által képviselt **I. r.**, a Dobrossy és Társai Ügyvédi Iroda által képviselt **II. r.**, a Dobrossy és Társai Ügyvédi Iroda által képviselt **III. r.**, a Dobrossy és Társai Ügyvédi Iroda által képviselt **IV. r. alperes** ellen kölcsönszerződésből eredő követelés iránt indított perében a Székesfehérvári Törvényszék 2019. február 21-én meghozott 15.G.40.058/2018/21. számú ítélete ellen az alperesek részéről 22. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson - meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja azzal a pontosítással, hogy az I. r. és a III. r. alperesek a felperesnek az ítéletben írt összegek után 2010. január 14-étől 2013. június 30-áig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 (hét) %-kal növelt mértékű késedelmi kamatát, míg 2013. július 1-jétől a kifizetés napjáig terjedő időre a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat 7 (hét) %-kal növelt mértékű késedelmi kamatát kötelesek megfizetni.

Kötelezi az I. r. és a II. r. alpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 381.000,- (Háromszáznolcvanegyezer) Ft másodfokú perköltséget.

Kötelezi a III. r. és a IV. r. alpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 508.000,- (Ötszáznyolcezer) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság a hatályon kívül helyezés folytán megismételt eljárásban hozott ítéletével kötelezte az I. r. alperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg a felperesnek 23.184.612,- Ft-ot, annak 2010. január 14-étől féléves időszakonként a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes, a jegybanki alapkamat hét százalékkal növelt mértékű késedelmi kamatát, valamint 1.336.650,- Ft perköltséget. Akként rendelkezett, hogy amennyiben a követelés az I. r. alperestől behajthatatlan, úgy a II. r. alperes köteles a fenti tartozást megfizetni.

Kötelezte a III. r. alperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg a felperesnek 29.926.596,- Ft-ot, annak 2010. január 14-étől féléves időszakonként a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat hét százalékaival növelt mértékű késedelmi kamatát, továbbá 1.593.100,- Ft perköltséget. Rendelkezett arról is, hogy amennyiben a követelés a III. r. alperestől behajthatatlan, úgy a fenti tartozást a IV. r. alperes köteles megfizetni.

A törvényszék a feljegyzett 7.500.000,- Ft illetékről akként döntött, hogy azt az állam viseli.

Határozatának indokolásában rögzítette:

Település 1, Település 2, Település 3 és Terlepülés 4 önkormányzatai közbeszerzési eljárást követően közös szennyvízelvezetési, és -tisztítási rendszer kiépítéséről döntöttek. A megrendelő képviselőjében gesztorként **Település 1** Nagyközség (jelenleg: **Település 1** Város) Önkormányzata járt el, és 2006. április 14-én egy három kivitelező cég (köztük a felperes jogelődje, az **I Zrt.**) alkotta konzorciummal kötött vállalkozási szerződést. A szennyvízelvezetési közüzemi beruházás I. üteme állami céltámogatást kapott, melynek lehívhatóságához az önkormányzatoknak önerőt kellett igazolniuk. A vállalkozói díj kifizetéséhez szükséges forrást részben banki hitelből, részben állami támogatás útján kívánták biztosítani. A kivitelezési munkák 2006 tavaszán már megkezdődtek, amikor az önkormányzatok még nem találtak finanszírozó bankot. Emiatt a vállalkozási szerződést - a finanszírozási konstrukcióra is kiterjedően - 2006. június 30-án módosították. Eszerint az önkormányzatok 2,33 milliárd Ft állami támogatást kapnak, mely nem csupán a szennyvízhálózatra, hanem egy tisztítótelep megépítésére is vonatkozott. Ezen kívül szükség volt az önkormányzatok 1 milliárd Ft saját forrására, valamint 1,5 milliárd Ft alapítványi támogatásra, mely utóbbi a tervek szerint a **T** Alapítványon keresztül valósult volna meg. A kivitelező cégek azt vállalták, hogy 1,5 milliárd Ft támogatást biztosítanak arra az esetre, ha az állami céltámogatás és az önkormányzati önerő adott, és a beruházásban részt vevő pénzintézet által is igazoltan lehívható.

A beruházás a tervezett finanszírozási konstrukció megvalósulásának hiányában is folytatódott. Az önkormányzatok rosszul mérték fel a költségeket, a teljes állami támogatást kizárólag a szennyvízhálózat építésére kívánták elszámolni, és nem a tisztítótelepre. Az **I Zrt.** a finanszírozási mód rendezéséig átmeneti segítségként a 2006. november 23-án megkötött szerződéssel az önkormányzatoknak 322 millió Ft kölcsönt nyújtott. Ennek célja az volt, hogy a már elvégzett munkákhoz kapcsolódó állami céltámogatást lehívhassák, amihez ugyanakkor az arányos mértékű önerőt igazolni kellett. A szükséges saját forrást biztosító kölcsönt az **I Zrt.** a gesztor önkormányzatnak utalta át; a II. r. alperesnek 47 millió Ft, míg a IV. r. alperesnek 75 millió Ft kölcsön jutott.

Az **I Zrt.** és az önkormányzatok 2007. szeptember 3-án újabb kölcsönszerződést kötöttek. A II. r. alperes helyett az I. r. alperes, míg a IV. r. alperes helyett a III. r. alperes lett az adós. Az I. r. alperes 55.480.600,- Ft, míg a III. r. alperes 74.575.200,- Ft tartozás megfizetését vállalta. Az I. r. alperes 2007. október 12-én 32.295.988,- Ft-ot, míg a III. r. alperes ugyanezen a napon 44.648.604,- Ft-ot fizetett meg. A III. r. alperes elismerte azt is, hogy 2009. március 10-én még 29.926.596,- Ft tartozása áll fenn.

Az alperesek a beruházás részbeni finanszírozására 2007. szeptember 12-én hitelszerződést kötöttek az **Bank**-vel; a szerződést támogatóként a **T** Alapítvány, a kivitelező konzorcium képviselőjeként pedig a **S Kft.** írták alá. Az **I Zrt.** és a **T** Alapítvány között 2007. július 20-án 540 millió Ft-ra jött létre támogatási szerződés, melyet a támogató **T** Alapítvány 2008. február 22-én, teljesítés nélkül felmondott. A **T** Alapítvány más kivitelező céggel sem kötött megállapodást.

Az önkormányzatok 2009. október 15-én határozatlan idejű bérleti és üzemeltetési szerződést kötöttek a szennyvízelvezető hálózat és a tisztítótelep üzemeltetésére a **F Zrt.**-vel.

Az **I Zrt.** 2012. augusztus 10-én követelését a felperesre engedményezte; az engedményezésről az alpereseket 2012. szeptember 3-án értesítették.

A felperes kereseti kérelmében kérte kötelezni az I. r. alperest 23.184.612,- Ft kölcsön, valamint annak 2009. október 16-ától a kifizetésig terjedő időre járó késedelmi kamata megfizetésére. Arra az esetre, ha az I. r. alperes nem teljesít, a II. r. alperes, mint kezes kötelezését kérte. A II. r. alperessel **szemben** (helyesen: III. r. alperes) a felperes igénye 29.926.596,- Ft és ennek kamata volt azzal, hogy a követelés vele szembeni behajthatatlansága esetére a IV. r. alperest kérte kötelezni a tartozás megfizetésére.

Előadta, hogy **Település 2** Község Önkormányzata esetében azonos tényállásra alapított, azonos jogcímen előterjesztett keresetét számára kedvezően jogerős ítélettel elbírálták. Az **I** Zrt. az alpereseknek kölcsönt nyújtott, azt azonban csupán részben fizették vissza, majd tartozáselismerő nyilatkozatot tettek. A szerződések módosítását a felek elfogadták; annak megfelelően további teljesítés történt, az önkormányzatok kezesi helytállásukat nem vitatták. Arra az esetre, ha a törvényszék a kölcsönszerződések semmisségét állapítja meg, az érvénytelenség jogkövetkezményeként elsődlegesen a szerződések hatályossá nyilvánítását és a felek közötti elszámolást, másodlagosan jogalap nélküli gazdagodás jogcímén kérte az alperesek kötelezését azzal, hogy erre az esetre a késedelmi kamatot 2006. december 7-étől kérte elszámolni.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték. Arra hivatkoztak, hogy a létrejött szerződések színleltek, mivel az **I** Zrt. az önkormányzatoknak ténylegesen vissza nem térítendő támogatást nyújtott, amelyre azért volt szükség, hogy az önkormányzatok igazolni tudják az állam felé az önerő, a saját forrás létét; ehhez szerződést kellett kötni, és ezért kellett a pénzösszeg forrását kölcsönként feltüntetni. Álláspontjuk szerint a szerződések azért is semmisek, mert a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvénynek (a továbbiakban: Ötv.) szerződéskötéskor hatályos 88. § (1) és (2) bekezdésébe, továbbá az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: régi Áht.) 100. § (1) bekezdésének a) és b) pontjaiba ütköznek: költségvetési szerv csak a képviselő-testület által meghatározott keretek között vehetett fel ugyanis hitelt, illetve vállaltatott kezességet. A II. r. és a IV. r. alperesek 2006. és 2007. évi költségvetési rendeletéből egyaránt hiányzik az a felhatalmazás, hogy a polgármester az adott összegű kölcsönt felvehesse.

Az alperesek szerint a beruházás forrását három oldalról, az állami céltámogatással, a banki kölcsön szolgáló önkormányzati önerővel, valamint a kivitelező cégek adományaival biztosították volna. A kivitelezők tudták, hogy a beruházás lebonyolításához 1,5 milliárd Ft támogatás szükséges; emiatt kötötték meg a **T** Alapítvánnyal a támogatási szerződéseket, melyektől azonban egyoldalúan elálltak. E támogatás részeként biztosította az **I** Zrt. a szerződésekben foglalt szükséges pénzösszegeket. Állították, ők vállalkozói díjtartozásra teljesítettek; kölcsön esetén ugyanis adós minősítési és fedezetértékelési vizsgálatokat kellett volna végezni, melyekre azonban nem került sor. A tartozáselismerést pedig csak azért tettek, mert úgy gondolták, a pénzösszeget nem kell visszafizetni, és azt kizárólag a beruházás felfüggesztését kilátásba helyező kivitelező cégek nyomására írták alá.

Az alperesek arra is hivatkoztak, ha a kölcsönszerződésből eredne a felperesi követelés, úgy az idő előtti, ugyanis a beruházás átadás-átvétele nem történt meg, valamint a megépített rendszernek üzemeltetője sincs.

Az alperesek beszámítási kifogást is előterjesztettek; utaltak arra, hogy a kivitelező cégeknek, ekként az **I** Zrt.-nek is közterület-használati díjat kellett volna fizetniük a munkavégzés során elvégzett közterület használata után. Ezt 167.500.000,- Ft összegben ki is számlázták, azonban az **I** Zrt. a számla kiegyenlítését megtagadta.

A perben korábban hozott jogerős ítéletet (Fővárosi Ítéltábla 21.Gf.40.520/2016/6.) a Kúria Pfv.V.20.340/2017/6. számú végzésével a törvényszék ítéletére is kiterjedően hatályon kívül

helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra, új határozat hozatalára kötelezte. A felülvizsgálati határozat szerint az eljáró bíróságok nem tisztázták, hogy egyfelől a felperes jogelődje az érvénytelen kezességvállalás nélkül is hajlandó lett volna újabb szerződést kötni, azaz az esetlegesen érvénytelen rész nélkül is létrejött volna az újabb szerződés; másrészt azt sem, hogy a szerződések a vonatkozó költségvetési adatokra tekintettel az Ötv. hivatkozott rendelkezésébe ütköznek-e. A megismételt eljárásban tisztázni kell, az alperesek helytállóan hivatkoznak-e a szerződéses kezességvállalásnak az Ötv. 88. § (2) bekezdésébe ütközésére, valamint, ha megállapítható a 2007. szeptember 3-án megkötött megállapodásnak a kezességet érintő érvénytelensége, úgy a felperes az újabb szerződéseket megkötötte volna-e. Utalt ugyanakkor arra, hogy a szerződések az alperes képviseleti jogának fogyatékosságára visszavezethetően nem érvénytelenek; a szerződések érvényességét nem érinti, ha a polgármester képviselő-testületi jóváhagyás nélkül köti azokat; a képviseleti jog harmadik - a korlátozásról információval nem rendelkező - személyek irányában korlátlan.

A megismételt eljárásban a felperes előadta, ha az önkormányzatok kezességvállalásának akadálya volt, ennek tudatában nem fogadta volna el az újabb szerződések megkötését, hiszen lényeges volt számára, hogy a teljesítőképes önkormányzatok kezességet nyújtsanak. Kiemelte: valamely szerződés semmissége csak akkor állapítható meg annak jogszabályba ütközése miatt, ha e jogkövetkezményt az ágazati jogszabály kifejezetten nevesíti. Az adott esetben azonban ilyenről nincs szó.

Arra az esetre, ha az Ötv. 88. § (1) és (2) bekezdéseibe ütközés miatt a bíróság a 2007. évi szerződések részleges érvénytelenségét állapítja meg, úgy a teljes érvénytelenség jogkövetkezmények levonását kérte, mivel kezességvállalás nélkül nem szerződött volna. Előadta, a II. r. és a IV. r. alperes polgármesterei tudták, az önkormányzati kötelezettségvállalásnak jogszabályi korlátja van, azonban mégis szerződést kötöttek, amivel rosszhiszemű magatartást tanúsítottak. Ha a 2006. és 2007. évi szerződések is érvénytelenek is minősülnének, úgy a korábbi szerződést tévedés, megtévesztés miatt támadja meg. A felperes végül a munkáltatói kártérítési felelősség alapján is kérte a II. r. és a IV. r. alperesek kötelezését, arra hivatkozással, hogy a rosszhiszeműen eljáró polgármesterek magatartásáért felelősségük fennáll.

Az alperesek korábbi nyilatkozataikat azzal egészítették ki, hogy polgármestereik képviseleti jogköreiket jóhiszeműen lépték túl, ugyanis ígéretet kaptak az I Zrt.-től arra, hogy a tartozást nem kell visszafizetniük. A IV. r. alperes egyik képviselő-testületi ülésén az I Zrt. képviseletében eljáró **B.J.** úgy nyilatkozott, a tartozás visszafizetéséhez szükséges forrást közterület-használati díj, vagy koncessziós díj formájában a kölcsönadónak kell biztosítania, és az alperesek tartozását ezzel állítják szembe.

Az elsőfokú bíróság a keresetet az alábbiak szerint megalapozottnak ítélte meg.

Abból indult ki, miszerint kulcskérdés, a felek milyen tartalmú megállapodásokat kötöttek, azok érvényesek-e, illetve az I. r. és a III. r. alperesek fizetési kötelezettsége esedékessé vált-e.

A törvényszék álláspontja szerint az alperesek nem tudták bizonyítani azt, hogy a 2006. és 2007. évi szerződések színleltek. Maguk az alperesek állították, hogy a finanszírozási konstrukcióban nem tudtak megállapodni, átmeneti forrásként volt szükségük pénzre azzal, hogy a T Alapítvány támogatása esetén a kölcsönt visszafizetniük nem kell. A színlelésnek ugyanakkor a szerződés

megkötésekor kell fennállnia, és nem lehet feltételtől függő. A szerződés megkötésekor a II. r. és a IV. r. alperesek tudták, hogy a vállalkozási szerződést módosító 2006. június 30-ai megállapodás a kivitelező cégek 1,5 milliárd Ft támogatását két feltételhez kötötte, melyek teljesülése rajtuk múltott. A kölcsönszerződés megkötéséig e feltételek nem teljesültek, a kölcsönre a szükséges önerő hiánya miatt volt szükség. A felek ezért csak abban állapodhattak meg, ha a támogatás feltételei később teljesülnek, és a támogatás a T Alapítványon keresztül folyósítható, úgy annak keretében a kölcsön összegét elszámolják. A felek akarata átmeneti pénzügyi segítségként kölcsön felvételére, folyósítására irányult, a régi Ptk. 207. § (5) bekezdése szerint a szerződés nem volt színlelet. Az pedig, ha esetleg az önkormányzatoknak a pénz visszafizetésével kapcsolatban titkos fenntartása, rejtett indoka volt, szerződés érvényessége szempontjából közömbös. A 2007. évi újabb megállapodások ugyancsak azt támasztják alá, hogy a szerződéskötő felek jogügyletüket mindvégig kölcsönként kezelték, a II. r. és a IV. r. alperesek visszafizetési kötelezettségüket részben teljesítették is, a tartozás fennállását külön nyilatkozatban ismerték el.

Az elsőfokú bíróság értékelte a tanúk vallomását is.

B.J., az I Zrt. volt képviselője azt nyilatkozta, hogy a kivitelező cégek az önkormányzati önerőhöz alapítványi támogatást ajánlottak fel, azonban ezt feltételhez kötötték, és e feltételek utóbb sem teljesültek. A cég új vezetése viszont már kizárólag kölcsön nyújtását vállalta, mely a támogatási konstrukciótól független volt. A IV. r. alperes képviselő-testületének 2008. június 20-án tartott ülésén csak arra nyilatkozott, hogy az I Zrt. azonnal nem kéri vissza a kölcsönt; ebből nem vonható le az a következtetés, hogy a pénzt nem visszafizetési kötelezettséggel adták. Előadta azt is, nem kaptak arra vonatkozó tájékoztatást, hogy az önkormányzatok kötelezettségvállalásának jogszabályi korlátja van, miként a polgármesterek sem említették, hogy a szerződések megkötésére őket képviselő-testületük nem hatalmazta fel.

M.Gy. tanú - az I Zrt. korabeli vállalkozási vezérigazgató-helyettese - azt adta elő, hogy a felperes jogelődje átmeneti segítségként nyújtott kölcsönt az önkormányzatoknak és bízott abban, hogy később ők pénzügyi hitelből teljesíteni tudnak. Közvetlen tapasztalat híján csak általánosságban tudott a beruházás pénzügyi feltételei felől nyilatkozni.

A IV. r. alperes polgármestere, **W.I.** - ekként, mint nem érdektelen személy - azt adta elő, hogy az I Zrt. kizárólag kölcsönként nyújtott forrást, amit azonban nem kívánt visszakövetelni, hiszen tudta, az önkormányzatok erre nem képesek. Az önkormányzatoknak azért volt szükségük pénzre, mert a már elvégzett munkák díját nem tudták kifizetni, a kivitelező konzorcium pedig a munkák leállítását helyezte kilátásba. Nem adott magyarázatot ugyanakkor arra, a IV. r. alperes a kölcsön visszafizetéséről miért kötött újabb szerződést, illetve miért egyeztettek az elszámolási lehetőségekről, és biztosítékként az üzemeltetésre koncessziós jog kikötését miért fogadta el. A megismételt eljárásban előadta azt is, tudott az önkormányzatok kötelezettségvállalásának korlátjáról, miként erről szerinte **B.J.** is tudott. Hangsúlyozta, mivel a szerződést nem tekintette valós kölcsönügyletnek, ezért nem kért a képviselő-testülettől jóváhagyást.

Az I. r. alperes volt elnöke, a II. r. alperes volt polgármestere, **H.L.** a szerződés létrejöttére, módosítására, a részbeni teljesítés körülményeire, okára részletes nyilatkozatot tenni nem tudott. Célirányosan, az alperesek álláspontjának ismétléseként kizárólag azt adta elő, hogy a konzorcium támogatásának megíúsulása miatt - mely időben másfél évvel későbbi - kötöttek kölcsönszerződést, ami valójában az I Zrt. támogatása volt. Arra ugyanakkor már nem tudott

magyarázatot adni, ha támogatásról volt szó, miért történt teljesítés. Szerinte kényszerhelyzetben voltak, hiszen a vállalkozók azzal fenyegettek, a munkaterületről elvonulnak. A törvényszék e nyilatkozatot egyoldalú, elfogult nyilatkozatként értékelte, bizonyítékként nem vette figyelembe.

A gesztor önkormányzat, **Település 1** Város polgármestere, **K.L.** szerint a kölcsönnek a finanszírozási konstrukcióhoz semmi köze nem volt, a felperes jogelődje átmeneti pénzügyi segítséget nyújtott. Ennek célja az volt, hogy a célzott állami támogatás lehívhatóságához szükséges önerő igazolható legyen.

N.T. tanú azt adta elő, az önerő része volt az alapítványi támogatás is, melyet az **I** Zrt. nem akart biztosítani, ezért kötöttek kölcsönszerződést. Az önkormányzatok abban gondolkodtak, hogy a pénzt a visszafizetéshez utóbb mégis elő tudják teremteni, vagy koncessziós jogot biztosítanak a rendszer üzemeltetéshez kapcsolódóan.

O.E., az egyik kivitelező cég megbízottja - későbbi képviselője - előadása szerint a kivitelező cégek alapítványi támogatást vállaltak az önerő biztosításához, azonban ezt mégsem biztosították, és ezt váltották ki kölcsönszerződésekkel. Csupán hallotta, a kölcsönt az önkormányzatoknak nem kell fizetniük.

S.K. tanú, a **S** Kft. közüzemi ágazati igazgatója, a kölcsönszerződések létrejöttének körülményeire nyilatkozni nem tudott, csupán általánosságban értékelte a beruházás finanszírozásának módját, minőségét.

Az elsőfokú bíróság leszögezte: perdöntő jelentősége annak van, hogy a kölcsönszerződések létrejöttékor az önkormányzatoknak sem megfelelő saját forrásuk, sem pedig banki kölcsönük nem volt. A finanszírozási konstrukció tisztázása nem általánosságban, hanem a kölcsönszerződésekkel összefüggésben volt szükséges, ezért a későbbi banki finanszírozás feltételeinek jelentőségük nem volt. Azt kellett vizsgálni, hogy 2006 novemberében mi volt a finanszírozási helyzet, az állami támogatás lehívhatóságához rendelkezésre állt-e a szükséges önerő, s mindehhez a kölcsönszerződések hogyan kapcsolódnak. Az egy évvel későbbi bankhitelszerződés létrejöttének körülményei, a hitelezés finanszírozási feltételei ebből a szempontból már nem bírnak jelentőséggel. A törvényszék kitért arra is, hogy a pénzügyi jelentés részét képező, a kölcsön rendezésével kapcsolatos utólagos egyeztetésen a felperes jogelődje nem vett részt, ezért az ott lehangzottak perdöntő jelentőségük nincs. Mindemellett okiratok hiányában, hosszú idő elteltével, kizárólag tanúk nyilatkozataira az alperesek tényelődását alapítani nem lehet, a finanszírozás általános jellegű ismertetése nem nyújt segítséget annak értékelésében, hogy a kölcsönszerződés megkötésekor mi volt a felek szerződéses akarata, a szerződés módosítását az alperesek miért fogadták el, valamint a kölcsön miként illeszkedhetett a támogatási konstrukcióhoz.

A törvényszék megítélése szerint a rendelkezésre álló bizonyítékokból nem vonható következtetés a szerződések színleltségére. A tanúk nyilatkozata nem cáfolta, hogy a kivitelezők esetleges támogatása utóbb nem teljesült feltételekhez volt kötve, másrészt a tanúvallomások nem zárták ki annak lehetőségét, hogy banki finanszírozás hiányában (az alperesek és az **Bank.** a beruházási hitelre vonatkozóan 2007. szeptember 12-én kötöttek szerződést) az **I** Zrt. átmeneti segítségként az önkormányzatoknak kölcsönt biztosítson. Az alperesek tartozásukat többször is elismerték, részben teljesítettek, valamint újabb szerződés megkötésével erősítették a megállapodás kölcsön jellegét, sőt a koncessziós jog biztosításával a visszafizetés alternatív módjában is megállapodtak.

Az alperesek állították, hogy a szerződések jogszabályba ütköznek, ezért a régi Ptk. 200. § (2) bekezdése alapján semmissek. Az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy a régi Áht. hivatkozott rendelkezései egyik alperesre sem alkalmazhatók, a helyi önkormányzatokra nem vonatkoztathatók, sőt a régi Áht. 66. § -a szerint az önkormányzati hivatalt is csak a képviselő-testület által meghatározott keretek között érintik a korlátozások. A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény alapján működő I. r. és III. r. alperesi víziközmű társulatok szintén nem költségvetési szervek, hanem sajátos gazdálkodó szervezetek, így a régi Áht. rendelkezései rájuk sem irányadók.

Az önkormányzat hitelfelvételét az Ötv. 10. § (1) bekezdésének d) pontja akként szabályozza, hogy a képviselő-testület hatásköréből az általa meghatározott értékhatár feletti hitelfelvétel nem ruházható át. Az önkormányzatok adósságot keletkeztető éves kötelezettségvállalásának felső határa az Ötv. 88. § (3) bekezdésének a) pontja szerinti korrigált saját bevétel, azaz a rövid lejáratú kötelezettségek (tőke- és kamattörlesztés, lízingdíj) adott évre eső részével csökkentett saját bevétel éves előirányzatának 70 százaléka, valamint a megszűnt víziközmű társulattól átvett, még meg nem fizetett érdekeltségi hozzájárulások beszédéséből származó bevétel.

A rendelkezésre álló iratokból az állapítható meg, hogy 2007-ben a II. r. alperes korrigált saját bevétele 30.780.100,- Ft, míg a IV. r. alperesé 31.341.800,- Ft, melyek meghaladják a 2007. szeptember 3-án vállalt kötelezettséget. A 2006. évi saját korrigált bevétel a II. r. és a IV. r. alperesek adatközléséből nem határozható meg.

A törvényszék rámutatott arra is, hogy mind a II. r. alperes, mind a IV. r. alperes esetében képviselő-testületi döntésre lett volna szükség ahhoz, hogy a polgármesterek a kölcsönszerződéseket az önkormányzatok képviseletében megköthessék. Ilyen döntés meghozatalának igazolására ugyan az alperesek határozatot nem csatoltak, de a képviselő-testületek utólagos jóváhagyását igazolja a polgármesterek és **B.J.** nyilatkozata: több alkalommal tartottak képviselő-testületi ülést a kölcsön rendezéséről, az elszámolás módjáról. Mindemellett a polgármesterek képviseleti jogának hiánya, és az utólagos jóváhagyás elmaradása az érvénytelenség jogkövetkezményével a felperes irányába csak akkor járhatna, ha erről a hiányosságról tudott.

Mivel az önkormányzatok kötelezettségvállalása az Ötv. 88. § (2) bekezdése szerinti korlátba ütközött, ugyanakkor ágazati jogszabály konkrét rendelkezése hiányában a jogszabálysértés a szerződés érvényességét nem érinti. Mindemellett a kölcsönfelvételi korlát csupán az egyik szerződő fél számára ír elő kötelezettséget; az önkormányzatok egyoldalú mulasztása a másik fél jóhiszemősége esetén általában a szerződés érvénytelenségét nem eredményezi. Az önkormányzatok valójában saját felróható magatartásukból kívánnak előnyhöz jutni, mely sérti a régi Ptk. 4. §-a szerinti jóhiszemű joggyakorlás követelményét.

Mindezek miatt a rendelkező részben foglaltak szerint a törvényszék a régi Ptk. 523. § (1) bekezdésére, a II. r. és a IV. r. alpereseket érintően a régi Ptk. 272. § (1) bekezdésére és 274. § (1) bekezdésére utalással az alpereseket a kölcsöntartozás megfizetésére kötelezte.

Az alperesek beszámítási kifogását az elsőfokú bíróság azért ítélte meg alaptalannak, mert az I Zrt. ellen indult felszámolási eljárásban hitelezőként nem jelentkeztek be; ebből a szempontból nincs jelentősége annak, hogy a felszámolási eljárás a cég felszámolása nélkül fejeződött be.

Az ítélet ellen az alperesek fellebbeztek; elsődlegesen annak megváltoztatását, és a kereset elutasítását, míg másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróságnak a per

újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását kérték. Álláspontjuk szerint a törvényszék a tényállást nem megfelelően tárta fel, abból levont következtetései pedig nem helytállóak. Véleményük szerint az ítélet sérti a régi Pp. 3. § (2) bekezdését, 206. § (1) bekezdését és 221. § (1) bekezdését.

Kiemelték, hogy az elsőfokú bíróság nem értékelte kellő súllyal azt, hogy a beruházás végleges finanszírozási konstrukcióját csak a 2007. szeptember 12-ei hitelszerződésben rögzítették, melyet a **T** Alapítvány, mint támogató, továbbá a **S** Kft., valamint az **I** Zrt. részvételével működő kivitelezői konzorcium képviselője is aláírták. Úgy kalkulálták a felperes jogelődjének vállalkozási díját és a támogatási összeget a kivitelező konzorcium tagjaival, hogy mindegyik kivitelező tudta, a támogatási összeget a vállalkozási díj tartalmazza. Minél nagyobb volt a vállalkozási díj, annál nagyobb volt az állami támogatás. Ez bizonyítja, hogy a 2,33 milliárd Ft állami támogatás mellett a konzorcium mintegy 1,5 milliárd Ft támogatást vállalt a **T** Alapítvány felé, mely támogatási összeget az önkormányzatok és a vízgazdálkodási társulatok a vállalkozó konzorcium díjának finanszírozására megkaptak volna; az önkormányzatok és a társulatok a lakossági befizetésekkel és a lakástakarékpénztári megtakarításokkal biztosították volna az önerőt.

Álláspontjuk szerint az **I** Zrt. inkorrekt, nem együttműködő tevékenységét bizonyítja, hogy a támogatás megtagadásával egyidejűleg nem kezdeményezte ennek az összegnek megfelelően a vállalkozási díj csökkentését, bár valamennyi résztvevő tudta, hogy a vállalkozási díjat azért a szerződésben rögzítettek szerint határozták meg, hogy a vállalkozók eleget tudjanak tenni támogatási kötelezettségüknek. Az állami támogatás maximalizálása érdekében a vállalkozói támogatási konstrukcióval számoltak, és ezért írták alá a polgármesterek érvénytelenséget előidéző körülmények között, testületi jóváhagyás nélkül a szerződéseket. Azzal bíztatták őket az **I** Zrt. részéről, hogy a visszafizetés forrását e cég fogja előteremteni.

A kölcsön sem a II. r. alperes, sem a IV. r. alperes számláján nem került jóváírásra, azt a gesztor önkormányzat költségvetési számlájára utalták. Maga a kölcsöntörlesztés is csak évekkel később jutott a IV. r. alperes polgármesterének tudomására.

Az alperesek megismételték: a kölcsönszerződések semmissek, ugyanis az azok megkötésekor hatályban volt Ötv. 88. § (1) és (2) bekezdéseibe, továbbá a régi Áht. 100. § (1) bekezdésének a) és b) pontjaiba ütköznek, hiszen költségvetési szerv csak a képviselő-testület által meghatározott keretek között vehetett fel hitelt, illetve vállalhatott kezességet. Mindkét önkormányzat 2006. és 2007. évi költségvetési rendeletéből hiányzik a polgármester részére adott felhatalmazás. Úgy vélték, hogy az **I** Zrt. az alapítványi támogatás megelőlegezéseként biztosította az összeget.

Vitatták a felperesnek azt az állítását, miszerint, ha tudja, hogy az önkormányzatok kezességvállalásnak akadálya van, az újabb szerződések megkötését nem fogadta volna el, mert kifejezetten feltétel volt a teljesítőképes önkormányzatok kezessége. A konzorcium tagjaként ugyanis jogelődje tudta, hogy alapítványi támogatás nélkül a finanszírozó bankkal a hitelszerződés nem jött volna létre; a beruházás folyamatosságát a pozitív hitelbírálat reményében kellett biztosítani. A konzorcium tagjai tudták, hogy az önkormányzatok a lakosságtól beszedett fejlesztési hozzájáruláson kívül nem tudnak a beruházás költségeihez hozzájárulni, miként azt is, hogy amennyiben a hitelszerződésben meghatározott pénzügyi konstrukció megvalósul, úgy a kölcsönt visszakapják. Ezt a konstrukciót borították fel azzal, hogy az alapítványi támogatást nem folyósították, illetve nem voltak hajlandók helyettesíteni közterület-foglalási díjakkal.

Az alperesek hangsúlyozták, az **I** Zrt. és a **T** Alapítvány között 2007. július 20-án támogatási szerződés jött létre. Az önkormányzatok és a polgármesterek által vezetett társulatok a

kölcsönszerződéseket nem kötötték volna meg, ha tudják, hogy az **I Zrt.** nem folyósítja az 540 millió Ft-ot, hanem a vállalkozási szerződés módosításával ezzel az összeggel csökkentetten állapodtak volna meg az **I Zrt.**-t illető vállalkozási díjban, kockáztatva azt is, hogy ebben az esetben a lehívható állami támogatás kevesebb.

Az alperesek véleménye szerint **M.Gy.**nek az az állítása, hogy a beruházók és a kivitelezők közötti tárgyalásokon folyamatosan nem vett részt, nem valós. **B.J.** tanúvallomása kapcsán pedig azt emelték ki, amennyiben az **I Zrt.** a hitelszerződés tárgyalásakor azt jelezte volna, hogy az alapítványi támogatás folyósítását megtagadja, úgy hitelszerződés bizonyosan nem jött volna létre. A hiteltárgyalási folyamatnak egyébként a konzorcium is részese volt és mindig elhangzott, hogy az önkormányzatok költségvetésük terhére a finanszírozásban érdemben nem tudnak részt venni.

Az alperesek szerint **W.I.** és **H.L.** előadásából ugyancsak az tűnik ki, hogy a kölcsönszerződés ténylegesen a felperes jogelődjének támogatása volt, visszafizetési kötelezettség nélkül. **O.E.** tanú szintén azt erősítette meg, hogy az önerő biztosításához a kivitelező cégek vállaltak alapítványi támogatást, azonban ezt mégsem biztosították, amit kölcsönszerződésekkel váltottak ki. A 2007. évi kölcsönszerződés létrejöttét a korábbi folyamat szerves részeként kell értékelni; okirati bizonyítékok pedig azért keletkeztek kis számban, mert minden érintett átmeneti megoldásnak tartotta a kölcsönök folyósítását.

Az elsőfokú bíróság téves értékelésével szemben az adott összegeket az önkormányzatok a 2007-ben elfogadott pénzügyi konstrukciónak megfelelően mindig támogatásként kezelték, ezért azt a képviselő-testületek jóvá sem hagyhatták.

Az alperesek fellebbezésüket utóbb azzal egészítették ki, hogy utaltak arra, az **I Zrt.** és **Település 1 Város Önkormányzata** között indult, a Székesfehérvári Törvényszéknél 15.G.40.143/2017. számon folyamatban lévő perben csatolt, 2016. június 30-án kelt „Megállapodás vállalkozási szerződés módosításáról” megnevezésű iratban azt rögzítették: felperes és a további kivitelezők 1,513 milliárd Ft összegű alapítványi támogatás folyósítását vállalták, melynek ellenében **Település 1 Város Önkormányzata** a műszaki tartalomból engedett. Mindebből következően változatlan mértékű vállalkozási díj mellett a felperes jogalap nélkül gazdagodna. Az alapítványi támogatás a konstrukció integráns része lett volna, amit megerősít az **Bank Nyrt.**-vel., továbbá az **Település 1i Víziközmű Társulat** és **Település 1 Nagyközség Önkormányzata** között 2008. szeptember 8-án létrejött hitelszerződés; a szerződés folyósítási feltételként határozta meg a **T Alapítvány** által folyósításra kerülő támogatás óvadékként való elhelyezését. A kivitelezési konzorcium vezetőjeként a szerződést a **S Fővállalkozó Kft.** is aláírta.

Az alperesek utaltak arra, hogy a párhuzamosan folyó per iratait feldolgozni nem tudták, azonban ez olyan sok információt tud felszínre hozni, ami jelen per eldöntését befolyásolhatja. Minderre tekintettel tizenöt nap határidő biztosítását kérték további bizonyítékok csatolására; másodlagosan pedig a per tárgyalásának felfüggesztését kérték az említett per jogerős befejezéséig.

A felperes az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte; annak indokaival egyetértett. Hangsúlyozta, nem moshatók össze a **T Alapítvány** feltételtől függő támogatásával, a beruházás finanszírozási rendszerével kapcsolódó kérdések a szerződés tárgyát képező áthidaló kölcsönügylettel. Kiemelte, hogy a közte és az önkormányzatok között folyó perekben a Kúria, illetve a Fővárosi Ítéltábla többször is rögzítették, a **T Alapítványon** keresztül tervezett finanszírozási konstrukció azért nem valósult meg, mert az önkormányzatok a teljes állami

támogatást a szennyvízhálózat kiépítésére kívánták elszámolni, amit az állam elutasított, ezért a tisztítótelep megépítéséhez további saját forrásra volt szükséges. Ez indokolta az I Zrt. átmeneti segítségét, az érintett önkormányzatoknak kölcsön folyósítását. A kivitelező cégek 1,5 milliárd Ft támogatás biztosítását arra az esetre vállalták, ha az állami céltámogatás és az önkormányzat önerő biztosított, a beruházásban érintett pénzügyi intézet által is igazoltan lehívható. Ehhez képest a finanszírozási konstrukció nem valósult meg, részben azért, mert a költségeket az önkormányzatok rosszul mérték fel.

Megjegyezte azt is, hogy a kölcsön az alperesek számláján azért nem jelent meg, mert a felek megállapodása alapján az I Zrt.-nek azt a gesztor önkormányzat költségvetési számlájára kellett utalnia.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a per eldöntéséhez szükséges körben a tényállást helyesen állapította meg, és abból levont jogi következtetései is helyesek. Az ítélet ténymegállapításai és indokolása kapcsán azt a korrekciót szükséges tenni, hogy bár - annak 11. oldala ötödik bekezdése szerint - a II. r. alperes és a IV. r. alperes 2007. évi korrigált saját bevétele egyaránt meghaladja a 2007. szeptember 3-án vállalt kötelezettséget, a 2006. évi korrigált saját bevétel pedig nem állapítható meg, ezzel, valamint a rendelkezésre álló bizonyítékokkal ellentétben az a megállapítása - 12. oldal második bekezdés - , hogy az önkormányzatok 2007. évi kötelezettség-vállalása az Ötv. 88. § (2) bekezdése szerinti korlátba ütközött. Mindemellett rögzíteni szükséges, hogy a 2007. szeptember 3-án kelt okiratok a korábban megkötött szerződéseknek a régi Ptk. 240. § (1) bekezdése szerinti módosítását jelentették azzal, hogy az I. r. és a III. r. alperesek ekkor léptek be a kötelembé, és lettek az önkormányzatok kezesek.

Az alpereseknek a megismételt eljárásban előterjesztett védekezése is meghatározóan arra irányult, hogy a 2006. november 23-án létrejött kölcsönszerződések, valamint azok 2007. szeptember 3-ai módosításai színeltek, ezért a régi Ptk. 207. § (6) bekezdése alapján semmisek, érvénytelenek. Ebben a vonatkozásban a régi Pp. 164. § (1) bekezdéséből következően a bizonyítási teher rájuk hárult.

A megismételt eljárásban az ítéletábra megítélése szerint sem merültek fel olyan új bizonyítékok, melyek a színlelté tekintetében eltérő következtetésre adnának alapot, mint amire az elsőfokú bíróság 2016. július 11-én meghozott 15.G.40.034/2015/49. számú - az 56. számú kiegészítő ítélettel kiegészített - ítéletében, illetve a másodfokon eljáró Fővárosi Ítéletábra 2016. december 6-án meghozott 20.Gf.40.520/2016/6. számú ítélete szerint jutott. Ezért az említett ítéletekben, valamint a jelen döntéssel felülbírált ítéletben ennek kapcsán levont jogi következtetéssel az ítéletábra maradéktalanul egyetértett, azt megismételni nem kívánja.

Az másodfokú bíróság is szükségesnek látja kiemelni: a bizonyítékok együttes értékelése eredményeként figyelembe vehető tények alapján a vitássá tett kölcsönügylet nem mosható össze az érintett beruházás finanszírozási rendszerével kapcsolatos problémákkal. A módosított kölcsönszerződések egyértelműen tartalmazzák a kölcsönösszeget, valamint a víziközmű társulatok és az önkormányzatok kötelezettségét is. Az I. r. és a II. r. alperesek, illetve a III. r. és a IV. r. alperesek részéről 2007. október 1-jén külön-külön okiratba foglalt „Tartozásátvállalási nyilatkozat” című okiratban foglalt nyilatkozatok a tartozás elismerését magyarázatot nem igénylő módon kifejezetten és félreérthetetlenül rögzítik (EBH2000.309.), így mindamellett, hogy a nyilatkozat az

eredeti helyett új kötelezett jogviszonyba állítására (tartozásátvállalásra) vonatkozik, ahhoz a tartozáselismerésnek a régi Ptk. 242. § (1) bekezdése szerinti következményei is fűződnek; eszerint a tartozás elismerése a tartozás jogcímét nem változtatja meg, de az elismerőt terheli annak bizonyítása, hogy tartozása nem áll fenn, bírósági úton nem érvényesíthető, vagy a szerződés érvénytelen. Mindemellett pedig helyesen utalt arra is az elsőfokú bíróság, hogy a kölcsöntartozás részbeni törlesztése - függetlenül attól, hogy az a gesztor önkormányzat számlájáról történt - az adott kötelelem keletkezését támasztja alá.

Az ítéletábra kiemeli azt is, a felperesnek a **Település 2i** Víziközmű Társulat, valamint **Település 2** Község Önkormányzata ellen a Székesfehérvári Törvényszéknél indított és 15.G.40.125/2012. számon folyamatban volt perében a IV. r. alperes polgármestere, **W.I.** tanúkenti meghallgatása során kifejezetten azt adta elő, miszerint „az **I** Zrt. nem volt hajlandó a cég tulajdonosának álláspontja miatt támogatást biztosítani az önkormányzatok számára, ezért úgy döntött, hogy kölcsön jogcímén biztosítja a pénzt.” Bár azt nyilatkozta, úgy hitték, ez attól még változatlan támogatási forma, és a felperes jogelődjének képviselői is szerinte erről tájékoztatták az önkormányzatokat, kellő gondossággal eljárva **W.I.** nem vélhette úgy, hogy az **I** Zrt. nem kölcsönt nyújtott, hanem ingyenes támogatást (Székesfehérvári Törvényszék 15.G.40.125/2012/16. számú jegyzőkönyv 4. oldala). **Település 1** Város Önkormányzatának polgármestere, **K.L.** tanú pedig kifejezetten arra nyilatkozott, addig az időpontig, amíg az önkormányzatok az önerőhöz forrást jelentő banki hitelekhez hozzájutnak, az **I** Zrt. átmeneti segítségként biztosított kölcsönt, ami nem is volt vitatott. Ezt elismerték az önkormányzatok, majd a tartozásátvállalást követően a víziközmű társulatok is (Székesfehérvári Törvényszék 15.G.40.125/2012/16. számú jegyzőkönyv 6. és 7. oldalai).

A kölcsönszerződés, illetve annak módosítása érvénytelenségét illetően az ítéletábra a törvényszék álláspontját ugyancsak osztja. A II. r. és a IV. r. alperesek 2007. évi korrigált saját bevétele a 2007. szeptember 3-ai módosított szerződés szerinti kötelezettséget meghaladja, az kapcsán pedig, hogy 2006. évre vonatkozóan hasonló adat rendelkezésre nem áll, az alperesek terhére értékelendő.

Az ítéletábra - visszautalva a Kúria Pfv.V.20.340/2017/6. számú végzése [37] pontjára - csupán megjegyzi, hogy abban az esetben, ha az önkormányzat törvényes képviselője képviselő-testületi jóváhagyás nélkül köt szerződést, a szerződő partnerek vonatkozásában ez a megkötött szerződés érvényes létrejöttét nem érinti (EBH2000.194.).

Az alpereseknek a fellebbviteli tárgyalás napján előterjesztett indítványait (tizenöt nap határidő biztosítása további előadásai megtételére, a per tárgyalásának felfüggesztése a Székesfehérvári Törvényszék előtt 15.G.40.143/2017. számon folyamatban lévő perben hozott ítélet jogerőre emelkedéséig) a másodfokú bíróság elutasította. Ugyanis az alpereseknek az elvárható gondosság mellett, már korábban is tudniuk kellett/kellett volna arról, hogy a felperes a gesztor **Település 1** Város Önkormányzata ellen is pert indított, másrészt pedig az általuk hivatkozott 2016. június 30-ai „Megállapodás vállalkozási szerződés módosításáról” megnevezésű okiratot nem is csatolták.

Mindezek miatt az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a régi Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta; az ítéletet - figyelemmel arra, hogy a régi Ptk. 301/A. § (1) bekezdése 2013. július 1-jétől hatályos szöveghez képest megelőzően eltérő rendelkezést tartalmazott - azzal pontosította, hogy az I. r. és a III. r. alperesek a felperesnek az ítéletben írt összegek után 2010. január 14-étől 2013. június 30-áig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 százalékkal növelt mértékű késedelmi kamatát, míg 2013. július 1-jétől a

kifizetés napjáig terjedő időre a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat 7 százalékkal növelt mértékű késedelmi kamatát kötelesek megfizetni.

A másodfokú bíróság a régi Pp. 78. § (1) bekezdése alapján, a régi Pp. 217. § (1) bekezdése szerint meghatározott tizenöt nap teljesítési határidőben az I. r. és a II. r. alpereseket egyetemlegesen 381.000,- Ft, míg a III. r. és a IV. r. alpereseket ugyancsak egyetemlegesen 508.000,- Ft másodfokú perköltség megfizetésére kötelezte a felperesnek. Ezek az összegek a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének b) pontja, (5) és (6) bekezdése, továbbá 4/A. § (1) bekezdése szerint, a fellebbezési pertárgyértékkel, valamint a kifejtett tevékenységgel arányosan meghatározott ügyvédi munkadíjat foglalják magukban.

Győr, 2019. június 26.

Dr. Zámbo Tamás sk.
a tanács elnöke

Dr. Szabó Péter sk.
előadó bíró

Dr. Mészáros Zsolt sk.
bíró

Győri Ítéltábla
Gf.IV.20.062/2019/15/I.szám

A Győri Ítéltábla a dr. Szentmártony Kristófügyvéd által képviselt **felperesnek** a Dobrossy és Társai Ügyvédi Iroda által képviselt **I. r. alperes**, a Dobrossy és Társai Ügyvédi Iroda által képviselt **II. r. alperes**, a Dobrossy és Társai Ügyvédi Iroda által képviselt **III. r. alperes**, és a Dobrossy és Társai Ügyvédi Iroda által képviselt **IV. r. alperes** ellen kölcsönszerződésből eredő követelés iránt indított perében a Székesfehérvári Törvényszék 2019. február 21-én meghozott 15.G.40.058/2018/21. számú ítélete ellen az alperesek részéről 22. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson - 2019. június 26-án meghozott Gf.IV.20.062/2019//I. számú ítéletének kiegészítése tárgyában - tárgyaláson - meghozta az alábbi

kiegészítő ítéletet:

Az ítéltábla megállapítja, hogy a felmerült 4.248.800,- (Négymilliókettőszáznegyvennyolcezer-nyolcszáz) Ft feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen a kiegészítő ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság a hatályon kívül helyezés folytán megismételt eljárásban hozott ítéletével kötelezte az I. r. alperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg a felperesnek 23.184.612,-Ft-ot, annak 2010. január 14-étől féléves időszakonként a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes, a jegybanki alapkamat 7 %-ával növelt mértékű késedelmi kamatát, valamint 1.336.650,-Ft perköltséget. Akként rendelkezett, hogy amennyiben a követelés az I. r. alperestől behajthatatlan, úgy a II. r. alperes köteles a fenti tartozást megfizetni.

Kötelezte a III. r. alperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg a felperesnek 29.926.596,-Ft-ot, annak 2010. január 14-étől féléves időszakonként a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-ával növelt mértékű késedelmi kamatát, továbbá 1.593.100,-Ft perköltséget. Rendelkezett arról is, hogy amennyiben a követelés a III. r. alperestől behajthatatlan, úgy a fenti tartozást a IV. r. alperes köteles megfizetni.

A törvényszék a feljegyzett 7.500.000,-Ft kereseti illetékről akként döntött, hogy azt az állam viseli.

Az alperesek fellebbezése folytán eljáró Győri Ítéltábla a 2019. június 26-án kelt Gf.IV.20.062/2019/8/I. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta azzal a

pontosítással, hogy az I. r. és a III. r. alperesek a felperesnek az ítéletben írt összegek után 2010. január 14-étől 2013. június 30-áig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-ával növelt mértékű késedelmi kamatát, míg 2013. július 1-étől a kifizetés napjáig terjedő időre a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat 7 %-ával növelt mértékű késedelmi kamatát kötelesek megfizetni.

Kötelezte az I. r. és a II. r. alpereseket, hogy tizenöt napon belül egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 381.000,-Ft másodfokú perköltséget. A III. r. és a IV. r. alpereseket arra kötelezte, hogy tizenöt napon belül egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 508.000,-Ft másodfokú perköltséget.

Az ítéletábra észlelte, hogy ítéletében nem rendelkezett a feljegyzett fellebbezési eljárási illeték viseléséről, ezért e hiányosságot a régi Pp. 225. § (6) bekezdése alapján hivatalból pótolta.

Figyelemmel arra, hogy az eredménytelenül fellebbező I. r. és III. r. alperesek az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5. § (1) bekezdésének g) pontján, míg a II. r. és a IV. r. alperesek az Itv. 5. § (1) bekezdésének b) pontján alapulónak teljes személyes illetékmentességben részesülnek, a költségmentesség alkalmazásáról a bírósági eljárásban című 6/1986. (IV.26.) IM rendelet 14. §-ára utalással a másodfokú bíróság úgy rendelkezett, hogy az Itv. 39. § (1) bekezdése és 46. § (1) bekezdése szerint az I. r. és a II. r. alperesek fellebbezését illetően felmerült 1.854.800,- Ft, továbbá a III. r. és a IV. r. alperesek fellebbezésének kapcsán keletkezett 2.394.000,- Ft, mindösszesen 4.248.800,-Ft feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Győr, 2019. november 6.

Dr. Zámbó Tamás sk.
a tanács elnöke

. Szabó Péter sk.
előadó bíró

. Mészáros Zsolt sk.
bíró